

Asia: VN/25888/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi sosiaalihuoltolain, vanhuspalvelulain ja asiakasmaksulain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Pidätekö kannatettavana, että teknologisten ratkaisujen käyttämisestä sosiaalihuollon palveluissa säädettäisiin uudessa 47 §:ssä esitetyllä tavalla?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

Esityksen 47 §:n 1 momentin määrittely, jonka mukaan käyttöön otettavien teknologisten ratkaisujen soveltuvuus asiakkaan palveluihin ja toimenpiteisiin tulee arvioida asiakkaan palvelutarvetta arvioitaessa ja asiakassuunnitelmaa laadittaessa, rajoittaa mahdollisuuksia teknologian hyödyntämiseen koko sosiaalihuollon asiakkuusprosessin näkökulmasta. Myös palvelun toteuttamisen yhteydessä tulee voida arvioida, voitaisiinko teknologiaa hyödyntää teknologiaa asiakkaan palvelussa huomioiden kuitenkin muut esityksen 47§:n mukaiset ehdot. Käytännössähän palvelun toteuttaja tuntee asiakkaan usein huomattavasti paremmin kuin asiakasohjaaja, ja asiakkaan palvelun edetessä voidaan yhdessä asiakkaan kanssa todeta, että esim. etäkotihoito tai lääkerobotti sopisi asiakkaalle osaksi kotihoidon kokonaisuutta, vaikka palvelutarpeen selvittämisen ja asiakassuunnitelman vaiheessa näin ei ole ollut.

Koska esimerkiksi asiakkaan muutoksenhakuoikeus koskee sosiaalihuoltolain 6 luvun mukaisesti asiakaspäätöstä, ei teknologian käytön mahdollisuuksien arvioinnin laajentaminen myös palvelun toteuttamisen vaiheeseen heikentäisi asiakkaan muutoksenhakuoikeuksia. Lisäksi jos kotihoidossa asiakasaika ei muutu erilaisten toteuttamistapojen myötä, ei toteuttamistavan vaihtamisella fyysisistä käynneistä osin etäkäynnteihin ole vaikutuksia myöskään esim. asiakkaan asiakasmaksuun, joten tarvetta uudelle asiakasmaksupäätöksellekään ei ole.

Sinänsä on tärkeää, että esitetyssä säätelystä lähtökohtana on se, että asiakkaalla on oikeus teknologian hyödyntämiseen palveluissaan kuin että teknologian hyödyntäminen on aina erikseen perusteltava.

Pidätkö kannatettavana, että teknisestä valvonnasta sosiaalihuollon toimintayksikössä säädettäisiin uudessa 48 §:ssä ehdotetulla tavalla?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

On tärkeää, että yleisten tilojen kameravalvonnalle on kansalliset raamit. Nykyinen tilanne, jossa eri valvontaviranomaiset ovat suhtautuneet yleisten tilojen kameravalvontaan täysin vastakkaisesti joko sen sallien tai kieltäen, on ollut hyvinvointialueiden ja toimijoiden näkökulmasta kestämaton.

Pykälän 48 säädöskohtaisissa perusteluissa on pyritty avaamaan eroa pykälän toimintayksikön yhteisten tilojen teknisen valvonnan ja muissa asuinhuoneistoissa tai muissa yksityiseen käyttöön tarkoitetuissa tiloissa käytettävän teknisen valvonnan eroa. Kuitenkin kyseisen pykälän muotoilu ja erityisesti säädönkohtaisten perustelujen tarkastelu 47§:n ja 48§:n osalta sisältää riskin epäselvälle tulkinnalle siitä, miten esim. asiakkaan hoivakamera, jota on mahdollista käyttää kotirauhan piirissä olevassa asiakashuoneessa, poikkeaa tosiasiallisesti yleisissä tiloissa olevasta valvontakamerasta.

48 §:n ensimmäisessä momentissa on käytetty määrettä sosiaalihuollon toimintayksikkö. Tämä voi aiheuttaa käytännössä tulkinnallisia eroja, koska käsitettä ei ole selkeästi määritelty. Onko esimerkiksi perhehoitokoti tämän pykälän mukainen toimintayksikkö? Kannatettavaa olisi, että toimintayksikön määrittely olisi mahdollisimman laaja.

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Esityksessä ehdotetaan, että asiakkaalta ei pyydetä suostumusta teknologisen ratkaisun käyttöönottoon, vaan asiakkaan mielipide otetaan huomioon osana asiakasprosessia (palvelutarpeen arviointi, palvelusuunnitelma, päätös). Kannatatteko tätä ehdotusta? (HE-luonnos kappale 2.6)

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Sinänsä kannatettava asia, ettei teknologian käyttö osana asiakkaan palv-lua edellytä erillistä kirjallista suostumusmenettelyä, joka aiheuttaisi asiakkaille epäselvyyttä ja hämmennystä sekä hidastaisi ja vaikeuttaisi merkittävästi teknologian käytännön hyödyntämistä.

Kuitenkin, koska 47 §:llä voidaan rajoittaa yksilön perusoikeuksia, tulisi rajoittamisen perustelut näkyä itse pykälässä (rajoittaminen hoidollisin perustein), ei pelkästään perusteluissa.

47 §:n toisen momentin ensimmäinen kohta ”asiakas on tietoinen teknologisen ratkaisun käytöstä...” on käytännössä vaikeasti tulkittavissa. Säädöskohtaisissa perusteluissa viitataan siihen, että asiakkaan tahtoa on selvitettävä yhteistyössä hänen laillisen edustajansa tai läheisen kanssa asiakaslain 9 §:n mukaisesti, mutta toisaalta perusteluissa tuodaan esille, ettei teknologista ratkaisua ei voida ottaa käyttöön asiakkaan tietämättä. Mitä siten asiakkaan tietoisuus tarkoittaa esim. syvästi kehitysvammaisen ja pitkään edennyttä muistisairautta sairastavan henkilön kohdalla?

Jos ei, voitte esittää, miksi asiakkaalta pitäisi pyytää suostumus ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Pidätekö kannatettavana, että teknisestä valvonnasta sosiaalihuollon toimintayksikön yhteisissä tiloissa säädetään?

Kyllä

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

Kts. kysymyksen 2 näkökohdat

Jos ei, voitte esittää, miksi teknisestä valvonnasta ei pitäisi säätää ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Missä tilanteissa katsotte, että toimintayksikössä olisi tarpeen käyttää tallentavaa kameravalvontaa? Millainen prosessi liittyy tallentavan kameravalvonnan käyttämiseen

On tärkeää, että kameravalvonnassa on mahdollisuus tallentamiseen. Tämä ominaisuutta voitaisiin käyttää esim. tilapäisesti, jos arvioidaan olevan riskiä uhka- tai vaaratilanteille (esim. asiakkaan aggressiivisesti käyttäytyvän omaisen vierailut asumisyksikössä, sekavan asukkaan uhkaava käyttäytyminen tai nuoren karkailuyritykset). Tallentava kameravalvonta tulee huomioida myös osana lastensuojelun kokonaisuudistusta. Sosiaalihuoltolaissa tulee olla asiaan liittyviä yleissäädöksiä ja tarvittaessa tarkentava säädäntö sitten erityislainsäädännössä.

Pidätekö kannatettavana, että laissa säädettäisiin, että asiakasprosessin aikana on arvioitava teknologian hyödyntämisen mahdollisuus asiakkaan sosiaalipalveluissa?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää, miksi arviointivelvollisuudesta ei tulisi säätää.

Sinänsä on kannatettavaa, että sosiaalipalveluissa arvioidaan läpileikkaavana velvoitteena, voidaanko asiakkaan palvelutarpeisiin vastata teknologisilla ratkaisuilla huomioiden kuitenkin asiakaskohtainen soveltuvuuden arviointi teknologian hyödynnettävyydestä. Hallituksen esitysluonnoksessa kuitenkin ongelmana se, kuten Hyvilin lausunnon kohdan 1 vastauksessa todetaan, että asiakasprosessi nähdään liian suppeasti. Se sisältää esityksen mukaan vain palvelutarpeen arvioinnin, asiakassuunnitelman sekä päätöksenteon vaiheet eikä siinä huomioida lainkaan asiakaspalvelun toteuttamisen vaihetta.

Nykyisessä sosiaalihuoltolain asiakassuunnitelmaa koskevassa 39 §:ssä ei ole tällä hetkellä palvelujen toteuttamistapaa, ainoastaan asiakkaan ehdotus tuottamis- ja toteuttamistavasta. Nyt ehdotettu uusi 3 momentti toisi toteuttamistavan (teknologiset ratkaisut) osaksi asiakassuunnitelmaa. Toisaalta asiakassuunnitelmaan ei sisälly velvoitetta muidenkaan toteuttamistapojen kirjaamiseen (esim. palvelun toteuttaminen kahden henkilön parityöskentelynä tai yhden henkilön

toteuttamana), joten tältä osin asiakassuunnitelmapykälä ei olisi looginen kokonaisuus. Myös-kään palvelupäätös ei sisällä toteuttamistavan määrittelyä.

Mikäli arviointivelvollisuudesta säädetään, on tärkeää, että teknologia-arviointi näkyy osana sosiaalihuollon rakenteellista kirjaamista.

Epäselväksi jää myös säädöskohtaisten perustelujen viittaukset lastensuojelulakiin. Voidaanko teknologian käyttöä arvioida samoin perustein lastensuojelulain mukaisissa palveluissa vai ei? Jos kyseisen lain mukaan järjestettävät ja toteutettavat palvelut eivät kuulu tähän lainsäädäntöön ja on siltä osin rajoittava, mitkä ovat perustelut? Se jää epäselväksi.

Pidättekö kannatettavana, että asiakasmaksulain 10 e §:ään lisätään uusi momentti, jonka nojalla turva-auttamispalvelun toteuttamisesta osana kotihoitoa voidaan periä maksu?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää, miksi ei tulisi säätää ehdotetulla tavalla.

Asiakasmaksun määrittelyssä turva-auttamispalvelulle on se ongelma, ettei turva-auttamispalvelua ole määritelty hyvinvointialueen lakisääteiseen järjestämisveloitteeseen kuuluvaksi. Esimerkiksi STM:n Kuntainfossa 8/2022 19.12.2022 todetaan, että ”Siitä huolimatta, että turva-auttamispalvelua koskeva sääntely ei tässä vaiheessa toteudu, palvelua voidaan järjestää kuten nykyisinkin sosiaalihuoltolaissa tarkoitettuna muuna palveluna. Sosiaalihuoltolain 14 §:n säännös muista palveluista on antanut kunnille mahdollisuuden järjestää myös muita kuin laissa erikseen mainittuja palveluja. Myös hyvinvointialueet voivat järjestää turva-auttamispalvelua sosiaalihuoltolain 14 §:n 2 momentin säännöksen nojalla muuna kotona asumista tukevana palveluna.”

Kuitenkin nyt käytännössä asiakasmaksulainsäädännöllä yritetään määritellä turva-auttamispalvelu uutena tehtävänä hyvinvointialueille liittämällä sen osaksi kotihoitoa ikään kuin asia olisi ollut niin ennenkin. Tämä ei ole hyväksyttävää.

Tämänhetkinen SHL 19 a § määrittelee kotihoidon seuraavasti:

”Kotihoitoon kuuluu asiakkaan yksilöllisen tarpeen mukainen:

- 1) hoito ja huolenpito;
- 2) toimintakykyä ja vuorovaikutusta edistävä ja ylläpitävä toiminta;
- 3) muu kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu henkilön suoriutumista tukeva toiminta;
- 4) terveydenhuoltolain 25 §:ssä tarkoitettu kotisairaanhoido.”

Nyt lausuttavana olevassa asiakasmaksupykälän muutoksessa puhutaan ”asiakas-suunnitelmaan sisältyvästä palvelusta, jolla vastataan asiakkaan kiireelliseen avun-tarpeeseen käyttäen sosiaalihuoltolain 47 §:ssä tarkoitettua teknologista ratkaisua”. Säädoskohtaisissa perusteluissa määritellään sitten avun antamisen kiireellisessä tarpeessa olevan kotihoitoa. Kuitenkaan esim. kotihoidon säädoskohtaisissa perusteluissa (HE231/2021) ei ole mainintaa, että kiireelliseen avuntarpeeseen vastaaminen olisi kotihoitoa. Nyt tehty tulkinta venyttää e.m. kotihoidon määrittelyä siten, ettei tätä voida tehdä ilman selkeästi uuden järjestämisveloitteen säätämistä hyvinvointialueille sisältäen tarvittavat vaikutusarvioinnit sekä uuden veloitteen mukaisen rahoituksen turvaamisen hyvinvointialueille. Mikäli turva-auttamispalvelu säädetään kuuluvaksi hyvinvointialueen järjestämisvelvollisuuteen, luontevinta sen olisi olla SHL:n 19 §:n mukainen tukipalvelu.

Näin esitetty asiakasmaksulainsäädännön kautta tehtävä turva-auttamispalvelun ”säätäminen” kotihoidon osaksi on ongelmallinen myös siksi, että turva-auttamispalveluissa on myös asiakkaita, jotka eivät saa mitään muita SHL:n 19 a §:n mukaisia palveluita.

Sinänsä on kannatettavaa, että mikäli turva-auttamispalvelun järjestäminen on hyvinvointialueiden velvoite, yhtenäinen asiakasmaksuperuste on määriteltävä, mutta ensin tulee säätää velvoite palvelun järjestämiselle osana sosiaalihuoltolakia eikä yrittää tehdä sitä asiakasmaksulain kautta.

Pidätkö kannatettavana, että teknologian huomioimiselle iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen laskemisessa asetettaisiin maksimiraja?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

Teknologian henkilöstömitoitustalouden vaikutuksen maksimimäärän määrittely lainsäädäntöön aiheuttaa sen, että lainsäädäntö tulee auttamatta laahaamaan perässä teknologian hyödyntämisen edistytessä ja johtaa siihen, että mitoitukseen vaikuttavaa lainsäädäntöä joudutaan jälleen muuttamaan. Jatkuva lainsäädännön muuttaminen ei ole toivottavaa hyvinvointialueiden toiminnan vakiintumisen kannalta. Esimerkkinä vuonna 2020 säädettyä ikääntyneiden ympärivuorokautisen palvelun mitoitustaloutta on muutettu sen voimaan tulon jälkeen useita kertoja ja muutokset ovat edellyttäneet mm. jatkuvia henkilöstömäärän sopeuttamisia ja siihen liittyviä muutosmenettelyjä, talouden sopeuttamista, sopimusneuvotteluja yksityisten palveluntuottajien kanssa, asiakkaiden epätietoisuutta jne.

Hallituksen esitysluonnoksen mukaan, jos yksiköllä on käytössään koneellinen annosjakelu ja yöaikainen valvonta, kaikki muu käytössä oleva/uusi käyttöön otettava henkilöstön tarvetta vähentävä teknologia voi vaikuttaa maksimissaan 0,01:n verran henkilöstömitoitukseen ja senkin vain siinä tapauksessa, että yksikön toteutunut henkilöstömitoitustalous on yli 0,64. Epäselväksi jää, mistä mitoituksesta julkinen toimija vähennyksen tekee, koska sillä ei ole esim. rekisteröintiin perustuvaa

ns. virallista mitoitusta. Rajoitus ei toimi minkäänlaisena kannusteena teknologian hyödyntämiselle ja sitä kautta paremman tuottavuuden saavuttamiselle, joka on välttämätöntä asiakastarpeen kasvun ja työikäisen väestön vähenemisen kestävässä yhtälössä.

Vanhuspalvelulain 20§:n 1 momentti asettaa riittävät määritteet henkilöstön määrän, koulutuksen ja tehtävärakenteen määrittelylle ympärivuorokautisissa yksiköissä eikä muita rajoituksia teknologian hyödyntämisen vaikutuksille tarvita.

Jos kannatatte maksimirajan asettamista teknologian huomioimiselle iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen laskemisessa, onko ehdotettu 0,04 mielestänne sopiva?

-

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Pidätkö kannatettavana, että iäkkäiden ympärivuorokautisen hoidon vähimmäishenkilöstömitoitus olisi edelleen 0,6 työntekijää asiakasta kohti, jota ei voitaisi teknologioita käytettäessä alittaa?

Ei

Jos kyllä, voitte esittää asiaan liittyvät näkökohtanne.

-

Jos ei, voitte esittää vaihtoehtoisia ratkaisumalleja ja muut asiaan liittyvät näkökohtanne.

Ensinnäkin on huomattava se, ettei lakisääteinen ikääntyneiden ympärivuorokautisen palvelun tämänhetkinen vähimmäismitoitus 0,6 perustu esim. tutkittuun näyttöön siitä, että juuri tällä henkilöstön määrällä ja määrään liittyvällä osaamisella voidaan minimissään vastata eri toimintakykyisten ikäihmisten palvelutarpeeseen ja turvata myös laadukas palvelu. Näin ollen myös henkilöstötarpeeseen vaikuttavan teknologian käyttöönoton sitominen tällaiseen ei-mihinkään perustuvaan mitoitukseen ei ole perusteltua.

Hyvää asiakasturvallisuutta ja -laatua turvaavampaa olisi henkilöstön määrän, osaamisen ja rakenteen sitominen aitoon, yhtenäisin perustein arvioituun asiakastarpeeseen. Tähän luotettavan arviointivälineen tarjoaa mm. ikääntyneiden palveluiden lakisääteinen RAI-arviointivälineistö. RAI:n käyttömahdollisuudet ovat laajemmat kuin pelkästään asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa, ja kehittämisen kautta sitä voidaan hyödyntää myös mm. asiakkaiden tarpeita vastaavan henkilöstön määrän ja osaamisen mitoittamisessa. Tätä kehittämistyötä tulee rahoittaa kansallisesti ja tehdä THL:n vetovastuulla eri toimijoiden, kuten mm. hyvinvointialueet ja Hyvil, STM, Valvira ja aluehallintovirastot sekä yksityiset palveluntuottajat, yhteistyönä. Tämä mahdollistaisi keinoitekoisesta henkilöstömitoituksesta luopumisen ja kehittämistyön tuloksena voitaisiin aidosti huomioida myös teknologian mahdollisuudet osana turvallista ja laadukasta palvelua.

On myös huomattava, että mikäli toimintayksiköt eivät voi alittaa 0,6 henkilöstön vähimmäismitoitusta, ne yksiköt, joiden mitoitus on tällä hetkellä 0,6 eivät voi lainkaan hyödyntää teknologiaa henkilöstömäärän määrittelyssä, vaikka tosiasiasa niillä olisi käytössä tismalleen sama henkilöstömäärään vaikuttava teknologia kuin yksikössä, jossa mitoitus on esim. 0,65. Tämä lainmuutos olisi siten näiden yksiköiden osalta ilman merkitystä eikä toisi kannusteita teknologian hyödyntämiselle. Koska julkisella toimijalla ei ole tällä hetkellä esim. rekisteröintiin perustuvaa ns. virallista mitoitusta, julkinen toimija on voinut jo vähentää teknologian hyödyntämisestä johtuvan tuottavuushyödyn jo aikaisemmin, kun vain lakisääteinen vähimmäismitoitus ei ole alittunut. Tällöin esitetty uusi lainsäädäntö ei tuo mitään uutta mahdollisuutta eikä toimi kannusteena julkiselle toimijalle.

Tältäkin osin tulisi siis huomioida, että vanhuspalvelulain 20§:n 1 momentti asettaa riittävät määritteet henkilöstön määrän, koulutuksen ja tehtävärakenteen määrittelylle ympärivuorokautisissa yksiköissä eikä muita rajoituksia teknologian hyödyntämiselle tarvita.

Valmistelussa on arvioitu, että lääkehuoltoon, yöaikaiseen valvontaan ja kirjaamiseen liittyvillä teknologioilla voi olla henkilöstövaikutuksia. Näettekö, että iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa voisi vielä olla joitakin muita välittömän asiakastyön tehtäviä, joissa teknologian avulla voitaisiin vähentää henkilöstötarvetta?

Kyllä

Jos kyllä, mitä tehtäviä ne olisivat ja millä teknologialla henkilöstötarvetta voitaisiin vähentää?

Robotiikan mahdollisuudet esim. hoitotyön keventäjänä. Tekoälyn hyödyntäminen RAI-arvioinnissa (esim. kokoaa asiakkaan päivittäistä kirjauksista tiedon RAI-arvioinnin sopiviin kohtiin)

Kannustaako esitys mielestänne investoimaan uusiin teknologioihin sosiaalihuollon palveluissa (myös muissa kuin iäkkäiden ympärivuorokautisessa hoidossa)?

Ei

Voitte esittää teknologiainvestointeihin liittyviä näkökohtia.

Edellisissä kohdissa on nostettu esille nyt lausuttavana olevan hallituksen esitysluonnoksen heikkoon kannustavuuteen liittyviä näkökulmia.

Lisäksi on huomioitava, että taloudellisten vaikutusten arviointi ei sisällä teknologiainvestointien kustannuksia. Lakien on suunniteltu tulevan voimaan vuoden 2026 alusta, mutta käytännössä kyseisen vuoden investointiohjelmat on pitänyt esittää jo viime vuoden loppuun mennessä. Näiden hyvinvointialueet eivät ole voineet huomioida muutoksen taloudellisia vaikutuksia niiden investointiohjelmissa.

Voitte esittää muut asiaan liittyvät näkökohtanne ehdotuksen vaikutuksista.

Tekninen korjaus: hallituksen esitysluonnoksen sivulla 75 viitataan 47 §:n 1 momentin viittaavan sosiaalihuoltolain 8§ ja 9§:iin, mutta tosiasiaassa kyseessä on laki sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista.

Vaikka sinänsä on hyvä, että annettu esitys on teknologiariippumaton, erityyppisiä teknologisia ratkaisuja tulisi perusteluissa tarkastella erikseen mm. yksityisyyden suojan näkökulmasta. Esimerkiksi miten käytännössä turvataan yksityisyyden suoja, kun kotihoidon asiakkaalla on kotonaan hoivakamera ti-lanteessa, jossa asiakas jakaa makuutilat toisen henkilön kanssa? Erityyppisistä ratkaisuista voisi olla hallituksen esityksessä esim. case-tyyppisiä kuvauksia.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu asiakastiedon käsittelyyn liittyvien ratkaisujen kustannuksia. Käyttöön otettavien teknologisten ratkaisujen ja laitteiden tulee täyttää myös kaikki asiakastieto- ja suojausvaatimukset. Myös tietoturvallisuuden ja varautumisen näkökulmat on huolehdittava, sillä uusi teknologia ja siinä liikkuva tieto avaa ns. portin myös hyvinvointialueiden tietovarantoihin. Myös näistä huolehtiminen vaatii taloudellisia resursseja.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa vähennykset kohdentuvat yleiskatteellisen rahoituksen näkökulmasta kaikille hyvinvointialueille, myös niille, jotka ovat esim. etäkotihoitokäynneistä johtuvan hyödyn käyttäneet tai joilla ei ole mahdollisuutta vähentää henkilöstöä teknologian hyödyntämisen seurauksena (esim. mitoitus jo nyt 0,6 tai tilat edellyttävät korkeampaa henkilöstömitoitusta). Käytännössä näiden alueiden tulee siten kohdentaa rahoituksen pieneneminen johonkin muuhun toimintaan.

Taloudellisten vaikutusten arvioinnissa laskelmat on syytä päivittää ennen lopullisen hallituksen esityksen antamista vuoden 2025 toteutuneilla henkilöstömitoituksilla, jotta todellisten kustannusvaikutukset voidaan arvioida (nyt pohjana yli vuoden vahvat tiedot huhtikuulta 2024, jolloin lakisääteinen vähimmäismitoitus oli 0,65).

Haverinen Anna
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy